

невід’ємний шлях українського майбутнього в аспекті глобалізації. *Ефективна економіка*. №3.

6. Дейнеко Л.В., Циплінська О.О. Циркулярна економіка як напрям промислової модернізації: європейський досвід. *Економіка: реалії часу*. 2018. №5(39). С. 30-40.

7. Друге життя сміття: що роблять з пляшок, макулатури і шин. URL: <https://bit.ly/317wgHs>.

8. Екологічні проблеми поводження з відходами та шляхи їх розв’язання. URL: <https://bit.ly/3tPbaKd>.

9. З чистого аркуша: як працює і чим вигідна циркулярна економіка. URL: <https://bit.ly/3f4cipj>.

10. Закон України “Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року” від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII. URL: <https://bit.ly/3cfFqII>.

11. Зварич І.Я. Імплементация Плану дій ЄС у сфері циркулярної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Випуск 25, ч. 1. С. 93-98.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Скидан О.О.

*Науковий керівник: Сідельнікова В.К., к.п.н., доцент
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди*

Сучасний розвиток національної економіки відбувається в умовах незавершеної системної соціально-економічної та політичної трансформації, що породжує проблеми, пов’язані з оптимальним включенням економіки країни до глобальної економіки. У світлі глобалізаційних викликів, реального економічного розвитку та необхідності відновлення країни в умовах війни зростає актуальність наукового дослідження проблеми обґрунтування національних економічних пріоритетів на основі узагальнення пройденого державою шляху. Попри значну кількість наукових праць варто враховувати й те, що глобалізаційні зміни відбуваються досить активно і тому особливо важливо передбачати їхній вплив та вчасно адаптувати до цього розвиток національної економіки.

Доцільно погодитися з тим, що сучасна модель розвитку національної економіки повинна враховувати глобалізаційні виклики, на основі яких можливо сформулювати економічні, фінансові та соціальні пріоритети її розвитку [3, с.167].

Економічними пріоритетами є: створення ефективного інвестиційного механізму; визначення галузевих «точок зростання», розвиток яких сприятиме поширенню імпульсу зростання на суміжні виробництва; збільшення

виробництва доданої вартості у високотехнологічних секторах економіки та обсягів експорту проміжних і кінцевих товарів.

До фінансових пріоритетів належать: стабілізація національної валюти; утримання інфляції для зменшення знецінення потенціалу економічного зростання; запровадження податкових стимулів інвестиційної діяльності й накопичення капіталу; розвиток державного фінансування пріоритетних галузей національної соціально-економічної системи, що надасть можливість збільшити інвестиції в економіку України.

Соціальними пріоритетами є: розвиток людського потенціалу, підвищення рівня життя та соціальної захищеності населення, створення умов для зайнятості населення для зменшення відпливу трудових ресурсів з країни.

Згідно з пріоритетами економічного розвитку держави формуються пріоритетні напрями галузевого розвитку. На даний час (щоправда до повномасштабних воєнних дій в країні) відповідне бачення і пріоритети були визначені у Національній економічній стратегії на період до 2030 року [1].

Підтримуємо думку, що попри відсутність інституціалізованого переліку пріоритетних видів економічної діяльності (галузей) національної економіки в Україні визначено проблемні аспекти, перешкоди, а, відтак, - пріоритети, завдання та інструментарій поступу низки видів економічної діяльності, які, вочевидь, розробники документа та уряд країни вбачають пріоритетними. Головно йдеться про інформаційно-комунікаційні технології, агросектор, промисловість (у т. ч. видобувну), енергетику, транспорт і його інфраструктуру, креативні індустрії та індустрію гостинності, сферу послуг [2, с.55].

Реалізація усіх цих пріоритетів розвитку економіки України в умовах глобалізаційних викликів має сприяти досягненню компромісу інтересів між усіма суб'єктами національної економіки.

Для того, щоб ефективно здійснити реалізацію визначених пріоритетів розвитку економіки держава повинна в найближчу перспективу забезпечити виконання низки наступних завдань:

- забезпечення стійкого економічного зростання та прискорене подолання розриву в обсягах ВВП на душу населення між Україною та розвиненими країнами;

- забезпечення суттєвого зростання конкурентоспроможності національної економіки завдяки підвищенню продуктивності шляхом диверсифікації, технічної модернізації та інноваційної діяльності;

- підвищення рівня та якості соціальних стандартів, зокрема, здійснення державного стимулювання випереджального (порівняно з темпами ВВП) зростання заробітної плати населення, випереджального розвитку соціальних інститутів (освіти, медицини, культури тощо) та відповідного зростання соціальних інвестицій, безпосередньо спрямованих на розвиток людини;

- підвищення ефективності використання ресурсів у системах споживання і виробництва та прагнення до покращення стану навколишнього середовища;

- забезпечення повної і продуктивної зайнятості та гідної праці й рівної оплати за працю рівної цінності;

- запровадження державної політики подолання бідності, зокрема,

створення економічно-правових умов для збільшення доходів і зростання економічної активності працездатних громадян та рівня зайнятості.

Україна має потенціал дати гідну відповідь на усі виклики. Для реалізації пріоритетів соціально-економічного розвитку необхідними є відновлення економіки та стрімке економічне зростання. Також важливим є формування на їх основі ефективної державної економічної політики, спрямованої на забезпечення гарантій збалансованого та гармонійного розвитку.

Література:

1. Кабінет Міністрів України. Постанова. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року. № 179 від 03.03.2021 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>

2. Куницька-Іляш М.В. Пріоритети галузевого розвитку економіки України: аналіз Стратегії-2030. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 21. С.54-58.

3. Усик І.О. Структурна трансформація моделі розвитку економіки України в умовах глобалізаційних викликів : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02. Вінниця, 2019. 297 с.

ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ВПЛИВ СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Тимченко Т.С.

*Науковий керівник: Ковтун Е.О., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут*

Державного торговельно-економічного університету

За останні десятиліття світові інтеграційні процеси значно змінили національні економіки різних країн. У зв'язку з цим, виникли нові тенденції розвитку національної економіки, які потребують уваги та дослідження. У даній роботі ми розглянемо основні тенденції розвитку національної економіки, що впливають на неї світові інтеграційні процеси.

По-перше, світова інтеграція змінює структуру економіки. З розвитком технологій та інформаційних систем з'являються нові види бізнесу, які потребують інших підходів до організації виробництва та меншої кількості ресурсів. Це призводить до зменшення значення важких промислових галузей та збільшення важливості інноваційних технологій та інформаційної сфери.

По-друге, світова інтеграція збільшує конкуренцію на ринках товарів та послуг. Це призводить до зростання якості продукції та послуг, зниження цін та підвищення рівня життя населення. Однак, це також може призвести до відходу від виробництва певних видів продукції, які не можуть конкурувати на міжнародному ринку.

По-третє, світова інтеграція змінює міжнародну торгівлю. З'являються нові форми міжнародної торгівлі, такі як послугова торгівля, що стає все важливішою для